

fész
1989

**Az uniós élelmiszerszabályozási
környezet várható változásainak
kihívásai**

HUNGALIMENTARIA 2023
2023. április 19.

EU jogalkotás

Kezeljük fenntartásokkal a sajtóhíreket:

Döntött az Európai Bizottság: nagy fordulat jön az EU élelmiszertermelésében

Fontos döntést hozott az Európai Parlament: ez minden tagállamot érint

Engedélyt adott az EU! Tücsköt-bogarat is feltálalhatnak nekünk

Élelmiszeripart érintő jogalkotás az EU-ban

FSFS:
Fenntartható
élelmiszerrendszerek

DEFOR:
Erdőirtás-mentes
termékek

Zöld állítások

Élelmiszerveszteségek

Reklámkorlátozások

Élelmiszeradók*

Talajegészségügy

PPWR:
Csomagolás és
csomagolási
hulladékok

FIC:
Élelmiszerjelölés
(FOPNL, COOL, Date
marking)

UPF:
Erősen feldolgozott
élelmiszerek**

FCM:
Food Contact
Materials

és ez még nem minden!

Európai Bizottság (COM):

*„egy **fenntartható élelmiszerekre vonatkozó keretrendszer** (Framework on sustainable food systems, FSFS) létrehozása nélkülözhetetlen az Európai Zöld Megállapodás fenntarthatósági céljainak elérése érdekében.”*

Előzményei: 2020 szakértői [jelentés](#) és F2F [stratégia](#), 2021 nyilvános [konzultáció](#); előkészületek; 2023 NGO [levél](#);

A terv egy horizontális keretrendszer, ami minden EU-tagállamban hasonló feltételeket teremtene, összehangolná az élelmiszerekkel kapcsolatos tagállami szakpolitikákat.

Jogszabály terv elemei [kiszivárgott tanulmány alapján]:

- *alapvető fogalmak és általános elvek meghatározása (Do no significant harm)*
- *a fenntartható élelmiszerrendszerekre és élelmiszerekre vonatkozó követelmények, társadalmi gazdasági szempontok*
- *Szektorális részletszabályokat majd delegált jogi aktusban határoznák meg*
- *felelősségi hatáskörök, illetve az ehhez kapcsolódó tanúsítási és **jelölési előírások**.*
- *élelmiszerekkel kapcsolatos fenntartható közbeszerzési alapelvek*

2023 március: kiszivárgott hatástanulmány, ami megalapozza majd a tervzetet

*COM várhatóan **2023 III. negyedévében** egy jogszabály-javaslatot fog tenni az FSFS témájában.*

Induló (előzetes) álláspont kialakítása folyik EU szinten

FDE - „Beruházási és ellenállási terv”

Az európai élelmiszeripar / lánc versenyképességének és ellenállóképességének fellendítésére beruházásokkal, innovációval, ker. politikával és jobb szabályozással.

A **csomagolásról és a csomagolási hulladékról** szóló irányelv (2018-ban [frissítve](#)) helyébe rendelet lép.

Szemléletváltás:

- Megelőzésre nagyobb hangsúly (a szelektív gyűjtés és hasznosítás mutatói nem javulnak elég gyorsan)
- Irányelv helyett rendelet lesz

Hazai helyzet különösen érdekes a folyamatban lévő koncessziós átállás miatt!

- EPR: 2023. július 1-től
- DRS 2024. január 1-től

Az új rendelet közvetlenül meghatározná:

- azokat a feltételeket, amelyek alapján a csomagolás újrafeldolgozhatónak tekinthető,
- a forgalomba hozható csomagolásokat (egyszer használatos műanyag csomagolásokat betiltana) pl.: egyadagos cukrok, mézek, ketchup stb.
- forgalomba hozható kereskedelmi és gyűjtő csomagolásokat (fóliák, stb.)
- a komposztálhatósági követelményeket, és azt is, hogy miket kell kötelezően lebomlóba csomagolni
- a kötelező jelöléseket bevezetését írná elő,
- a műanyag csomagolások kötelező másodnyersanyag tartalmát (újrafeldolgozott műanyag összetevő aránya),
- a csomagolás használatának csökkentése érdekében célértékeket,
- a különböző italfajták csomagolása esetén az újrahasználatos / újratölthető célértékeket,
- a gyártók, forgalmazók számára, hogy mely termékeket kell újrahasználatra szolgáló rendszerben vagy az újratöltést lehetővé tevő újrahasználatos csomagolásban forgalombahozni
- az újrahasznosíthatósági elvárásokat 2030-tól kötelezően: „DfR” [Design for Recycling]
- a visszaváltási rendszerek működtetését, és annak minimális feltételeit.

FIC

A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló EU rendelet felülvizsgálata a Farm 2 Fork stratégia keretében:

- **FOPNL:** *Proposal for a harmonised mandatory front-of-pack nutrition labelling to enable consumers to make healthconscious food choices*
- **COOL:** *Proposal to require origin indication for certain products*
- **Date marking:** *Proposal for a revision of EU rules on date marking ('use by' and 'best before' dates)*

2022 Q4 volt a terv.

Jelenleg csak a **dátumjelölés** kapcsán jelent meg egy tervezet:

„Minőségét megőrzi .... Jellemzően ezt követően is jó”

- Hatástanulmány nem ismert hivatalosan
- COM eltökélt a kötelező kiegészítés mellett, a status quo nem maradhat.
- Tagállami és iparági elutálás: önkéntességet javasolunk
- Delegált jogi aktus (a rendelet mellékletét módosítaná COM). A Bizottság javaslatának „megállításához” Vagy az EP plenáris szavazása, vagy a Tanácsban a tagállamok minősített többsége kellene – egyik sem reális egy ilyen horderejű dosszié kapcsán.

Zöld állítások

A zöldremosás tetten érhető az állítások 40%-nál!

COM irányelv tervezete (2023. márc)

Csak olyan állítások tehetők majd (az élelmiszerekkel kapcsolatban is), amelyek:

- tudományos alapú számításokkal,
- transzparens és bizonyítható adatok alapján igazolhatóak,
- a termékek teljes életciklusát figyelembe veszik,
- a trade-off gyakorlatokról pedig szintén tájékoztatást adnak.

Nem került be:

- módszer a termékek lábnyomának kiszámítására (PEF)

Idővonal kérdéses (EP választások 2024-ben)?

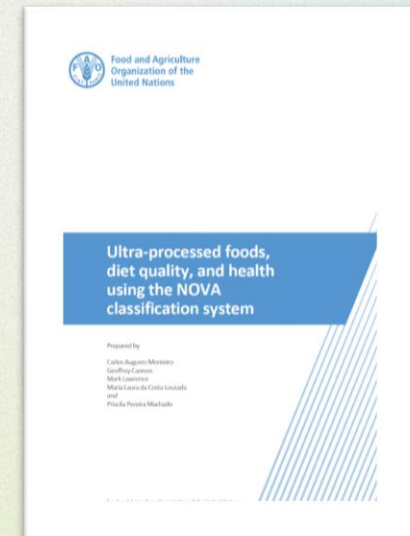
UPF

Az erősen feldolgozott élelmiszerek témájával való küzdelem várhatóan az elkövetkező évek egyik legfontosabb és legnehezebb feladat, ami az élelmiszeripar előtt áll.

Nincs ma még konkrét EU jogszabály tervezet, DE:

- Viták a sajtóban és a szakmában, közéletben
- A vitákban sok a szubjektív szempont, kevés a tárgyilagos, megalapozott álláspont
- Nem egységes a definíció. Mi az az erősen feldolgozott élelmiszer? Nincs elfogadott definíció.
- A NOVA kategorizálás a legelterjedtebb, de ez sem következetes és nem könnyű a besorolás (Főleg nem a fogyasztóknak!)
  1. Feldolgozatlan és minimálisan feldolgozott élelmiszerek
  2. Feldolgozott konyhai összetevők
  3. Feldolgozott élelmiszerek
  4. Erősen feldolgozott élelmiszerek (=UPF)

Komoly, nem-csak reputációs veszély a gyártók számára!

Vörös Attila
ügyvezető igazgató
attila.voros@elelmiszeripar.hu